

Zbrodnia Wołyńska

<https://zbrodniawolynska.pl/zw1/czytelnia/aktual/17993,PAMIETAMY-Wiersz-Dwie-matki-projekt-edukacyjny-IPN-Wolyn-1943-Pamietamy-IPNtv.html>
2021-08-02, 17:16

PAMIĘTAMY | Wiersz „Dwie matki” – projekt edukacyjny IPN „Wołyń 1943. Pamiętamy” | IPNtv

Zygmunt Jan Rumel – urodził się 22 lutego 1915 roku w Piotrogradzie. Zwany „Baczyńskim Kresów”. Jego ojciec, Władysław Rumel w czasie I wojny światowej walczył w armii carskiej, a po 1918 r. w Wojsku Polskim, m.in. w wojnie polsko-bolszewickiej. Był kawalerem Orderu Virtuti Militari. W ramach osadnictwa wojskowego otrzymał ziemię na Wołyniu, koło Wiśniowca. W powiecie krzemienieckim był znanym działaczem i społecznikiem. Także matka Zygmunta – Janina z Tymińskich, udzielała się społecznie, m.in. w pracach Uniwersytetu Ludowego w Różynie, gdzie prowadziła zajęcia plastyczne. Pisała także wiersze pod pseudonimem Liliana.

Zygmunt Jan Rumel był absolwentem Liceum Krzemienieckiego. Należał do harcerstwa, również do Wołyńskiego Związku Młodzieży Wiejskiej, który skupiał zarówno młodzież polską, jak i ukraińską. Po zdaniu matury w 1935 roku, Rumel przeniósł się do Warszawy, gdzie podjął studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim.

Służbę wojskową odbył na dywizyjnym kursie podchorążych we Włodzimierzu Wołyńskim. W wojnie obronnej 1939 roku brał udział jako podporucznik artylerii. Później podjął działania konspiracyjne. Już na początku 1940 roku został kierownikiem punktu łączności i magazynu Batalionów Chłopskich przy ulicy Narutowicza w Warszawie. Jesienią 1941 roku, Rumel, na polecenie Komendy Głównej BCh udał się na Wołyń, by ocenić możliwości działań konspiracyjnych. Doprowadziło to do powołania VIII Okręgu Batalionów Chłopskich (Wołyń). Jego komendantem został por. Rumel. Grupa podejmowała także działania propagandowe wśród ludności ukraińskiej, co było reakcją na zbrodnię UPA.

Por. Rumel wraz z żoną mieszkał we wsi Wólka Sadowska w powiecie horochowskim. Stamtąd wyruszył latem 1943 roku z dwoma towarzyszami – por. Krzysztofem Markiewiczem i przewodnikiem Witoldem Dobrowolskim, jako emisariusz Batalionów Chłopskich, by przeprowadzić rozmowy z dowództwem UPA celem powstrzymania masowych rzezi ludności polskiej. Wszyscy, 10 lipca, zostali bestialsko zamordowani, najprawdopodobniej rozerwani końmi i pochowani we wspólnej mogile.

Wiersz Zygmunta Jana Rumla „Dwie matki” w interpretacji Krystyny Kunickiej z Łotwy.

W 78. Rocznicę Zbrodni Wołyńskiej Biuro Edukacji Narodowej IPN – wraz z Teatrem „Nie Teraz” – stworzyło projekt edukacyjny „Wołyń 1943. Pamiętamy”. Biorą w nim udział uczniowie oraz nauczyciele polonijni z różnych części świata, min. z Belgii, Brazylii, Ukrainy, Łotwy, USA, Kanady. Projekt polega na przesłaniu przez uczniów, nauczycieli, studentów polonistyki nagrań z recytacją wiersza poświęconego ofiarom Zbrodni Wołyńskiej.

Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony jest w rocznicę tzw. krwawej niedzieli (11 lipca 1943 r.)

(opis IPNtv)

Zobacz więcej na temat projektu na stronie IPN:

Galeria zdjęć

